

Om trappors bekvämlighet

Här återges utdrag ur en artikel i Arkitektur 1964:7 (Om trappors bekvämlighet, förf. arkitekt SAR Lars Einar Eriksson). Texten utgör avslutningen på en återblick över försöken att finna en formel för stegets måttförhållanden.

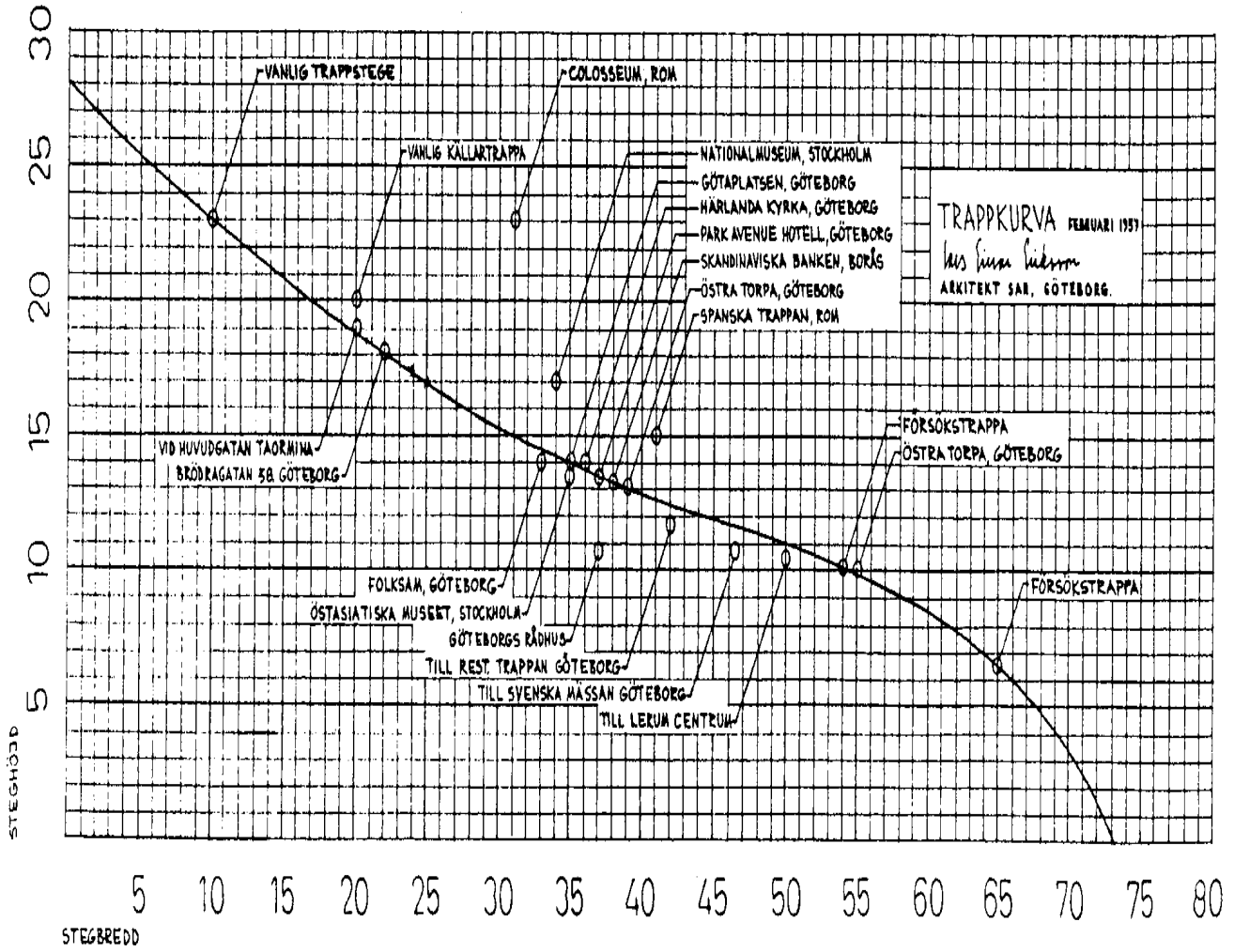
”Eftersom man inte, trots stora ansträngningar, har lyckats uppställa en tillförlitlig trappformel har jag gjort ett försök att i ett diagram framställa en kurva som för alla lutningar ger bekväma trappor, utan att förutsätta att den skall kunna anges i en ekvation. Som hjälpmedel har jag använt mig av stegdimensionerna hos trappor med raka lopp, som jag funnit vara bekväma. Några av de trappor som legat till grund för kurvan har inprickats på den och meningen är att de som använder sig av den skall pricka in fler. Det är nämligen värdefullt, om man vid dimensionering kan jämföra med trappor som man känner till. För jämförelsens skull har jag också tagit med några andra trappor och bland dem några som är kända för att vara obekväma.

Det har inte varit lätt att för alla lutningar finna bekväma trappor och särskilt inte sådana som kan sägas vara allmänt kända. Branta trappor används sällan på platser som är arkitektoniskt utsatta och de flesta flacka trappor har för korta plansteg beroende på svagheter hos de allmänt använda trappkurvorna. För några lutningar, vid vilka jag inte har kunnat finna försöksobjekt, har jag genom att bygga upp trappor funnit lämpliga stegdimensioner och vid mycket låga steg, för vilka kurvan endast har teoretiskt intresse, har den formats efter resultaten av de undersökningar om steglängden i lutande plan som ovan nämnts.

Kurvan är alltså uppställd på empirisk väg och att finna någon ekvation som täcker dess form har inte varit min avsikt. Den är avsedd för det praktiska arbetet. Känner man trappans lutning eller sättstegets höjd eller planstegets längd kan man direkt i kurvan avläsa lämplig stegdimension.

Denna trappkurva har sedan början av 1957 använts på flera arkitektkontor och visat sig vara tillförlitlig och lätt att arbeta med. Då den är tillkommen med hjälp av ett begränsat material - jag har i huvudsak använt mig av de trappor och försökspersoner som kommit i min väg, jag har för några lutningar byggt upp försökstrappor och vidare utnyttjat måttband, vattenpass, stoppur, metronom och kamera - är det troligt att man i framtiden efter mer omfattande försök kan förbättra den. Själv är jag mest osäker på den i dess nedre del, vid steghöjder under ca 11 cm. Vid dessa lutningar finns det ytterst få trappor byggda som inte har för korta steg. Dessutom varierar steglängden olika människor emellan alltmer ju flackare lutningen blir. Detta skulle kunna vara en motivering för den rekommendation som ofta återfinns i handböckerna, att inte bygga trappor med steghöjder under 10 cm.”

cm

cm